

URZĄD GMINY
w Jarocinie, woj. podkarpackie

Wpł. dn. 31-03-2020

Nr. 2157/2020 p.m. 2

RG

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
37-405 JAROCIN
woj. podkarpackie
tel. 015 8713 145
NIP 8652248931, REGON 831212121

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarocinie za 2019 rok

Sporz. Katarzyna Pawłowska

31.03.2020

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Podstawowym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia. Osoby te są zobowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a zgłaszane potrzeby uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej.

Podstawa prawna: Art. 110 ust 9 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. z 2019r. poz 1507 z późn.zm)

ZAGADNIENIA WSTĘPNE

Podstawowym aktem prawnym, w oparciu o który Ośrodek realizuje swoje zadania, jest **ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej** /tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz.1507 z późn.zm/, która określa zadania, formy świadczeń i zasady ich przyznawania. Innymi aktami prawnymi, które służą głównie do realizacji świadczeń OPS są:

- 1) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych
- 2) Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- 3) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- 4) Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych
- 5) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego
- 6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- 7) Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- 8) Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 (M.P.2018 poz.1007)
- 10) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy
- 11) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej
- 12) art.90b ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r.
- 13) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
- 14) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- 15) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny

16) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start"

Kryterium dochodowe warunkujące przyznanie pomocy finansowej, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej wynosiło odpowiednio:

a) dla osoby prowadzącej jednoosobowe gospodarstwo domowe -701 zł.

b) dla rodziny –528 zł na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym występowaniu co najmniej jednego z powodów o których mowa w ustawie tj. sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej oraz ekologicznej. (**Dochód z 1 ha przel.-308 zł**)

Zasady działania Ośrodka Pomocy Społecznej

Wszelka pomoc skierowana jest do mieszkańców gminy Jarocin, do indywidualnego klienta/rodziny. W 2019 roku wpłynęło- 280 wniosków o pomoc (w 2017- 255; w 2018r. -239) .

Decyzje, co do każdego rodzaju świadczeń wydawane są na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w miejscu zamieszkania/pobytu podopiecznego przez pracownika socjalnego. Jedynie udzielenie świadczeń w postaci pracy socjalnej i poradnictwa nie wymaga wydania decyzji. Pracownik kieruje się zasadą dobra osób i rodzin, którym służy. Ma obowiązek przeciwdziałania praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę, rodzinę lub grupę.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Jarocinie było zatrudnionych w 2019r. 6 osób, z czego 2 osoby to pracownicy socjalni., 1 opiekunka dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wykształcenie pracowników Ośrodka przedstawia się następująco:

- studia wyższe magisterskie 1 osoba,
- studia licencjackie 1 osoba,
- studia inżynierskie 1 osoba,
- średnie – 3 osoby,.

W chwili obecnej zatrudnionych jest 7 osób. Zgodnie z art.110 ust.12 ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. Od lutego 2020 roku uzyskaliśmy pieniądze z Powiatowego Urzędu Pracy w Nisku na zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych pracownika socjalnego. Specyfika problemów występujących w Gminie powoduje, że świadczenie pracy socjalnej wymaga coraz większej specjalizacji i profesjonalizacji

usług, dlatego pracownicy Ośrodka uczestniczą w szkoleniach i kursach mających na celu podniesienie kompetencji zawodowych.

DZIAŁALNOŚĆ OPS W 2019 ROKU

1. BUDŻET

W ramach dotacji z budżetu państwa Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarocinie wydatkował na zadania własne takie, jak:

- 1) dofinansowanie programu „Posiłek w szkole i w domu” – kwotę **144 000,00 zł** (152000,00 - 2017r. 2018r. 160 000,00 zł),
- 2) dofinansowanie do wypłaty zasiłków okresowych – kwotę **37 046,00 zł** (2017r.-41 844,00 zł; 2018r.- 42 441,00 zł),
- 3) składki na ubezpieczenie zdrowotne – kwotę **10 654,00 zł** (2017r.-11 698,00 zł, 2018r.- 11 950,00 zł),
- 4) zasiłki stałe – kwotę **132 929,00 zł** (2017r.- 133 684,00 zł, 2018r.- 140 111,00 zł),
- 5) stypendia – kwotę **105 945,60 zł** (2017r.-106 172,56 zł, 2018r.- 96 414,76 zł)
- 6) wynagrodzenie z tytułu sprawowania opieki – **23 950,00 zł**
- 7) specjalistyczne usługi opiekuńcze – **60 000,00 zł**

2. ZADANIA WŁASNE GMINY O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM, OKREŚLONE W ART. 17 UST. 1 USTAWY OPOMOCY SPOŁECZNEJ

Zapewnienie posiłku oraz dożywianie dzieci.

Wieloletni program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”, jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz.1507 ze zm.). Kryterium dochodowe uprawniające do tej formy pomocy – 792 zł dla rodziny, 1051,50 dla osób samotnie gospodarujących.(150% kryterium dochodowego).

– w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.

Program realizowany jest zgodnie z porozumieniami z Wojewodą Podkarpackim. Na realizację Programu dożywiania przeznaczono w gminie w 2019 roku ogółem 180 000,00zł., z czego środki własne gminy wynosiły 36 000,00zł. co stanowi 20% dotacji, a dotacja z budżetu państwa 144 000,00zł.

Pieniądze wydatkowano na:

- posiłki w szkołach dla 160 dzieci, w tym gorący posiłek 144 dzieci, oraz bułka 16, na kwotę 121 612,00 zł.,
- posiłki w szkołach bez przeprowadzania wywiadu tj. zgłoszone przez dyrektora szkoły -37 dzieci, na kwotę 19 437,00 zł
- zasiłki celowe na żywność – dla 24 rodzin na kwotę 36 073,00 zł (2017r. 33 rodzin na kwotę 36 046,00 zł;2018r.34 rodziny na kwotę 60 911,00 zł).
- gorący posiłek dla osób samotnie gospodarujących -8 osób na kwotę 2878,00 zł

Ośrodek Pomocy Społecznej wykonywał zadania wynikające z realizacji Programu. Gmina Jarocin zapewniała w 2019r. w 5 szkołach posiłki (w tym gorące) dla dzieci w szkołach podstawowych i gimnazjach (uczniowie kierowani są na podstawie decyzji OPS) .

W 2019 Uchwałą Nr VIII.67.2019 Rady Gminy Jarocin z dnia 17 czerwca 2019r. przyjęto gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na dożywianie dzieci przez mieszkańców Gminy Jarocin, których dzieci uczęszczają do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych na terenie Gminy Jarocin. Z powyższej formy pomocy skorzystało 66. dzieci, na kwotę 9 261,00 -195 świadczeń. Program jest kontynuowany w 2020 roku.

W ramach realizacji Programu pomocą objęto wszystkich potrzebujących i uprawnionych do otrzymania pomocy mieszkańców gminy Jarocin, którzy chcieli z takiego wsparcia skorzystać. Osoby korzystały z posiłku, jak również z zasiłków celowych na żywność.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.

Zasiłek okresowy adresowany jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, brak możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

W roku 2019 Ośrodek przyznał decyzją zasiłek okresowy 29 rodzinom – przyznając 129 świadczeń, w tym z powodu:

- bezrobocia: 17 osobom;
- długotrwałej choroby: 3 osobom;
- niepełnosprawności: 4 osobom.
- innego :7 osobom. Rodzina może się powtarzać np. raz przyznano jej świadczenie z powodu bezrobocia a innym razem z tytułu długotrwałej choroby.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych.

Zasiłek celowy to świadczenie skierowane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych

remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

W roku 2019 Ośrodek przyznał zasiłek celowy 31 rodzinom. Zasiłki przeznaczane były między innymi na: pokrycie kosztów opału, zakup żywności, odzieży, środków czystości, niezbędnego sprzętu, pokrycie kosztów zakupu leków.

W szczególnie trudnych i skomplikowanych sytuacjach rodzinnych przyznawane są zasiłki celowe specjalne, których w 2019 roku udzielono 4 rodzinom. Na kwotę 4 651,00 zł.

Sprawienie pogrzebu.

W 2019 roku Ośrodek wydatkował na tą pomoc 2 170,00 zł.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego to świadczenie, które może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

W roku 2019 Ośrodek nie wypłacił żadnej kwoty na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Praca socjalna.

Na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym, wzmocnieniach aktywności i samodzielności życiowej świadczona jest praca socjalna w formie poradnictwa.

Wiele działań prowadzonych w ramach pracy socjalnej przyniosło pozytywne efekty w postaci podjęcia pracy zarobkowej przez klientów, pełnego usamodzielnienia się bądź odejścia od systemu pomocy społecznej na pewien czas, poprawy funkcjonowania rodzin (poprawa relacji między członkami rodzin, pogłębianie zaufania, rozwijanie umiejętności komunikowania, planowanie i wydatkowanie budżetu własnego, prowadzenie gospodarstwa domowego itp.), podejmowania leczenia odwykowego, umiejętności radzenia sobie w nowych sytuacjach, umiejętności dokonywania samooceny, wzmocnienia poczucia własnej wartości. Efektywność działań podejmowanych przez pracowników jest trudno mierzalna. Nie zawsze bowiem efekty działań przekładają się na liczby, które mogłyby świadczyć o całkowitym usamodzielnieniu się klientów i oderwaniu od systemu zabezpieczenia społecznego, a tym samym zmniejszeniu wydatków ponoszonych na pomoc społeczną. Pomoc otrzymywana przez klientów Ośrodka jest monitorowana, wywiady środowiskowe wykonywane są nie rzadziej niż co pół roku. W roku 2019 pracownicy socjalni Ośrodka udzielili pomocy w formie pracy socjalnej 172 rodzinom. Jednym z wymiennych wskaźników badania

efektywności pracy z klientami pomocy społecznej jest kontrakt. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba lub rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Na przestrzeni minionego roku zawarto 3 kontraktów socjalnych.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

W okresie od 01.01 – 31.12.2019 roku Ośrodek pokrywał odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej dla 8 osób, na łączną kwotę 192 920,00 zł (2017r- 93 884,20 zł, 2018- 120 061,00 zł).

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe i stanowi dochód bądź uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Świadczenie to było zadaniem zleconym gminie, finansowanym z budżetu państwa.

W roku 2019 Ośrodek wypłacał miesięcznie zasiłki na łączną kwotę 132 929,00 zł dla 24 osób (2017r.- 26 osobom, na łączną kwotę 133 684,00 zł, stałe 2018r. -140 111,00 zł dla 29 osób).

Oplacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

W roku 2019 Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne 21 osobom pobierającym zasiłek stały. Ośrodek wydatkował na powyższe 10 654,00 zł. (2017r.-25 -11698,00zł; 2018r.-27 osób- 11 950 zł).

3. ZADANIA ZLECONE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ REALIZOWANE PRZEZ GMINĘ, OKREŚLONE W ART. 18 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ:

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania.

W roku 2019 z usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi korzystało 7 osób. Usługi specjalistyczne opiekuńcze świadczone były przez 1 opiekunkę zatrudnioną na cały etat.

Zadanie finansowano z budżetu państwa. Ośrodek otrzymał na powyższe 60 000,00 zł. w ciągu 2008 godzin realizował zadania. Zgodnie z Zarządzeniem Wojewody podkarpackiego za 1 osobę przysługuje kwota 1100,00 zł miesięcznie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarocinie realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2019 roku pomocy udzielił:

120 rodzinom, w rodzinach tych żyło łącznie **402 osoby** (2018r. -137 rodzin-459 osób;2017r.-159 rodzin- 555 osób).

Najczęstszym powodem przyznania pomocy było:

- ubóstwo (na podstawie tej przesłanki pomocy udzielono **61 rodzin** (2017r.-117 rodzinom;2018-98 rodzin)

i w dalszej kolejności:

- długotrwała lub ciężka choroba 22 rodzin (2017r.-20;2018r.-21),
- niepełnosprawność 37 rodzin (2017r.43 rodziny;2018r.40 rodziny),
- bezrobocie **70 rodzin** (2017r.91 rodziny;2018r.85 rodzin),
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (33 rodziny),
- potrzeba ochrony macierzyństwa (22 rodzin),
- alkoholizm (6 rodzin),
- bezdomność (-),
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego (-),
- przemoc w rodzinie (2 rodziny),
- zdarzenia losowe (0).

W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przesłanek.

Aktywne formy wsparcia:

Aktywizacja osób bezrobotnych.

Aktywizacja osób bezrobotnych z terenu gminy realizowana jest m.in. poprzez udział ww. osób w wykonywaniu:

- robót publicznych,
- prac społecznie użytecznych,

Program „Prac społecznie użytecznych” jest jedną z form przeciwdziałania całkowitemu wykluczeniu z rynku pracy, łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia, możliwości aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku a korzystających ze środków pomocy społecznej.

Świadczenia dla osób wykonujących prace społecznie użyteczne wypłacane są z budżetu Gminy, a następnie refundowane w 60% przez Funduszu Pracy Powiatowego Urzędu Pracy.

Ośrodek Pomocy Społecznej wytypował osoby do programu. Do prac społecznie użytecznych przystąpiło 6 osób. Klienci Ośrodka dzięki ww. formom aktywności nie muszą biernie korzystać ze świadczeń pomocy społecznej, poprawiają w ten sposób swój budżet.

Urząd Pracy proponuje naszym podopiecznym wszelkiego rodzaju szkolenia, przekwalifikowania, kursy, które mogą ułatwić znalezienie pracy. Ponadto w 2019 Ośrodek uczestniczył w rekrutacji i

naborze osób do projektu „Droga do zatrudnienia2!” dla osób powyżej 29r.ż zamieszkujących województwo podkarpackie.. Osoby mogły odbyć dzięki temu 3-miesięczny staż. Projekt napisany i prowadzony był przez firmę zewnętrzną.

4. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA

Świadczenia rodzinne są udzielane na okresy zasiłkowe, które trwają od 1 listopada jednego roku do 31 października roku następnego.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadza następujące rodzaje świadczeń:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne, od 1 stycznia 2013 roku specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.
- 3) jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka.

Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, i wynosi 674 zł na osobę lub 764 zł, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest w zależności od wieku dziecka pozostającego na utrzymaniu osoby uprawnionej i wynosi:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135 zł na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka (1 000 zł na dziecko; jest to świadczenie jednorazowe);- 25 osób (2017r.-24,2018r.-13);
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400zł miesięcznie);- 6 osób (2017r.-6;2018r.-7);
- 3) samotnego wychowywania dziecka (193 zł miesięcznie na dziecko, na dziecko niepełnosprawne 273,00 zł);-10 osób (2017r.-11;2018r.-10);
- 4) dodatku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95 zł miesięcznie na trzecie i na następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego); 76 osób (2017r.87;2018r.-83);
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat – 6 osób (2017r.-5;2018r.-6), 110 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia- 32 osoby (2017r.-31;2018r.-32);
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł jednorazowo – od 1 klasy szkoły podstawowej do policealnej włącznie);-325 osób (2017r.-360;2018r.-363);

7) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113 zł miesięcznie na zamieszkanie w internacie – 11 osób (2017r.-14;2018r.-15) lub 69 zł-miesięcznie na dojazd do szkoły 148 osób - wypłacany przez 10 miesięcy w roku).

Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowane są trzy rodzaje **świadczeń opiekuńczych**:

- 1) **zasiłek pielęgnacyjny** (184,42 zł do października od listopada 215,84 zł) - 193 osób (2017r.-190;2018r.-197) na kwotę 388 551,18 zł;
- 2) **świadczenie pielęgnacyjne** (1583,00 zł miesięcznie)- 77 osób (2018r.-73;2017r.-41;2016r.-19);
- 3) **specjalny zasiłek opiekuńczy** (620 zł miesięcznie zł) -4 osoby (2017r.-19;2018r.-9)
- 4) **zasiłek dla opiekuna** – (620 zł miesięcznie) -10 osób (2017r.-31;2018r.-21).

Do katalogu świadczeń rodzinnych zalicza się również zapomoga wypłacana w związku z urodzeniem się dziecka: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000 zł, od 01.01.2013r. jest uzależniona od kryterium dochodowego 1 922,00; zapomoga ta finansowana jest ze środków budżetu państwa. – 36 osób (38 osób w 2017r. ;32- 2016r.osoby;2018r.-30).

Od 01.01.2016 roku wprowadzono dodatkowe świadczenie – świadczenie rodzicielskie, które przysługuje matce albo ojcu przez okres 52 tygodni, w przypadku urodzenia jednego dziecka, 65 tygodni -dwoje dzieci, 67 tygodni - troje dzieci, 69 tygodni-czworo dzieci, 71 tygodni – 5 dzieci. Tutaj nie ma branego pod uwagę kryterium dochodowego. Podstawą ubiegania się o ww świadczenie jest nie posiadanie uprawnień do świadczenia macierzyńskiego z ZUS, KRUS. Osoba może pobierać zasiłek dla bezrobotnych. Kwota świadczenia to 1000,00 zł miesięcznie . W 2018 roku wypłaciliśmy 25 matkom 191 świadczeń na kwotę 168 411,80 zł(2017r.37 matkom 275 świadczeń na kwotę 243 365,60 zł;2018r.-119817,40 zł).

Wypłacono również jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka „Za życiem” w kwocie 12 000,00 zł – 3 rodziny.

5. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. Ośrodek wypłacił świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 15. dzieci, 134 świadczeń (przy kryterium dochodowym 725 zł na osobę w rodzinie od października 800,00 zł.), na kwotę 49 400,00 zł.(2018r.-82 050,00 zł;2017r.- 97 550,00 zł ,2016r.- 120 200,00 zł).

6. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE (500+)

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci określa komu przysługuje prawo do świadczenia wychowawczego, zasady zbierania dokumentów. Od stycznia do czerwca 2019r. obowiązywała zasada drugie i kolejne dziecko bez dochodu, a na pierwsze obliczano

dochód. Od 1 lipca 2019r. zniesiono kryterium dochodowe. W chwili obecnej na każde dziecko do 18 roku życia wypłacane jest powyższe świadczenie. W 2019 roku wypłaciliśmy 3 704 283,89 zł dla 765 dzieci (2018r. 3 218 669,61 zł dla 617 dzieci; 2017r.- 3 551 634,69 zł dla 676 dzieci; 2016r.- 2 636 071,00 zł. 588 dzieciom) .

7. ŚWIADCZENIE DOBRY START (300+)

Uchwałą nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start” (M.P. poz. 514). wprowadzono do katalogu nowe świadczenie. Świadczenie dobry start przysługuje rodzicom, osobom uczącym się w wysokości 300 zł raz w roku. Jest to wsparcie dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. W 2019r. wypłacono świadczenia dla 534 uczniów na kwotę 160 200,00 zł zł.

8. PIECZA ZASTĘPCZA I ASYSTENT

Z dniem 01.12.2012r. weszła w życie Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.)

Zgodnie z w/w ustawy Wójt składa Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Dnia 24 kwietnia 2014r. Zarządzeniem Nr 281.2014 Wójt Gminy Jarocin realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powierzył Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Jarocinie.

W 2019 roku zatrudniono asystenta rodzinną okres 3 miesięcy. Otrzymano dotację w kwocie 2048,35 zł a wkład własny kwota 8140,10 zł. Wsparciem objęto 7 rodzin , w których przebywa 17. Dzieci.

ZADANIA REALIZOWANE W GMINIE JAROCIN W 2019r.

W 2019r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarocinie realizował następujące zadania:

1. ponoszona była odpłatność za pobyt 6. dzieci w Rodzinie Zastępczej;
2. ponoszona była odpłatność za 1 dziecko w Domu Dziecka w Rudniku nad Sanem ;
3. prowadzono systematyczną pracę z rodzinami i monitorowano sytuację rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze;
4. informowano rodziny o Punkcie Interwencji Kryzysowej w Rudniku nad Sanem.

Na podstawie orzeczeń Sądu Rejonowego w Nisku 6 dzieci zostało umieszczonych – rodzinie zastępczej; 1 w domu dziecka -w pieczy zastępczej. W związku z powyższym Gmina Jarocin zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności za pobyt tych dzieci w rodzinie zastępczej.

Łącznie w 2019r. opłata za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosła 41 231,77 zł. (w 2017r. - 34960,98 zł; 2018r.-34 960,98 zł).

Zadania w zakresie monitorowania sytuacji rodzin przeżywających różnego rodzaju problemy realizowali pracownicy socjalni w ramach obowiązków służbowych.

9. STYPENDIA

Rok 2019 jest dziewiątym, w którym OPS realizuje stypendia szkolne. Na zadanie otrzymaliśmy dotację w kwocie 95% oraz środki własne 5%. Wydano **176** (2017r.-221; 2018r.-198) decyzji przyznających stypendium dla 50 rodzin – 819 świadczeń oraz 8 zasiłków szkolnych (6 rodzin) na łączną kwotę **105 945,60 zł** (2017r.-132 715,70 zł; 2018r.120 518,45 zł).

10.KARTA DUŻEJ RODZINY

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w: a) szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, b) szkole wyższej – do końca roku akademickiego – w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem,
- 3) bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Od stycznia 2019 r. KDR przysługuje rodzicom, którzy mieli na wychowaniu co najmniej 3 dzieci.

W roku 2019 wydatkowaliśmy kwotę **397,05 zł**. W 2019 roku przyznano 61 KDR.

11. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie został powołany Zarządzeniem Nr 134.2016 Wójta Gminy Jarocin z dnia 14 marca 2016 r. Celem Zespołu było integrowanie i koordynowanie postępowania w konkretnych przypadkach przemocy w rodzinie oraz opracowanie metod i sposobu przekazywania informacji o prowadzonych działaniach. W roku 2019 odbyły się 4 zebrania Zespołu Interdyscyplinarnego. Poza zebraniem członkowie Zespołu współpracują ze sobą w ramach Grup Roboczych, wspólnych interwencji w terenie oraz pozostają w kontakcie telefonicznym. W 2019 roku występowanie zjawiska przemocy odnotowano na terenie gminy Jarocin w 16 rodzinach, w których było ogółem 63 osób, w tym 20 kobiet i 16 dzieci. Najczęściej zgłaszanymi formami przemocy były: przemoc fizyczna (popychanie, uderzanie, spoliczkowanie), przemoc psychiczna (wyzwiska, ośmieszanie, groźby, zastraszanie, szantaż) oraz zaniedbywanie (nie łożenie środków na utrzymanie dzieci). Osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy byli mężczyźni, w 1 przypadku kobieta.. W 2019 roku sporządzono 28 formularzy Niebieskich Kart (w 1 rodzina- 7 NK, 2 rodzina-4 NK, 3 rodzina-2 NK, 4 rodzina-4 NK, 5 rodzina-2 NK, 6 rodzina -2NK). W 14 przypadkach procedura została wszczęta przez przedstawicieli policji,

w 1 przypadku przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz 1 przez Ochronę Zdrowia. W 2019 roku zakończono 11 spraw prowadzone w ramach procedury Niebieskiej Karty, z czego 1 z 2018 roku. Wszystkie karty zostały zakończone z powodu ustania zjawiska przemocy. Stan na 31.12.2019 roku przedstawia się następująco. W ramach procedury Niebieska Karta w Zespole Interdyscyplinarnym jest 5 Niebieskich Kart. Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej podejmowali różnorodne działania wobec osób uwikłanych w problem przemocy domowej. Wobec ofiar przemocy były to: wizyty w środowisku, rozmowy wspierające, zachęcanie do korzystania z systemu wsparcia jakie oferuje ofiarom wymiar sprawiedliwości, policja oraz pomoc społeczna, poradnictwo socjalne, przyznawanie zasiłków, stypendiów szkolnych dla dzieci, dożywianie dzieci w szkole, kierowanie na terapię dla ofiar przemocy. W stosunku do sprawców zastosowano: rozmowy, pouczenie o odpowiedzialności karnej, skierowanie na leczenie odwykowe, kierowanie na terapię dla sprawców przemocy. Pracownicy socjalni prowadzili wywiady w środowisku oraz rozmawiali ze świadkami przemocy. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego oraz współpracujących z nim pracowników socjalnych OPS w Jarocinie dąży do rozpoznania konkretnego przypadku przemocy domowej, wspólnego wypracowania planu działania i podjęcia odpowiednich działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy w danej rodzinie. Wszystkie podmioty zaangażowane w tą pracę wykonują czynności stosownie do przypisanych im kompetencji. Pierwszym krokiem jaki zwykle podejmuje się jest próba mediacji w rodzinie poprzez rozmowy z ofiarami i sprawcą. W ramach pracy Grup Roboczych osoby dorosłe wzywane są do Ośrodka Pomocy Społecznej na rozmowy. Zespół Interdyscyplinarny oraz Ośrodek Pomocy Społecznej ma na względzie przede wszystkim dobro dzieci uwikłanych w przemoc domową. W przypadkach przemocy występującej w rodzinach posiadających małe dzieci, wszelkie działania podejmowane są po dokładnym przemyśleniu problemu. Za nie dopuszczalne uznajemy pochopne odbieranie dzieci rodzicom dotkniętym problemem przemocy. Dzięki działaniom Zespołu, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz współpracy między instytucjami w 2019 roku nie odebrano żadnego dziecka z rodzin dotkniętych przemocą. Dążymy do wspierania ofiar przemocy, uświadamiania przysługujących im praw, w uzasadnionych przypadkach zachęcamy do składania zawiadomień o przestępstwie na policję i prokuraturę, pouczamy sprawców, że nie są bezkarni, a znęcanie się nad najbliższymi jest przestępstwem ściganym z art 207 kk zagrożonym karą pozbawienia wolności. Działalność Zespołu i Ośrodka Pomocy Społecznej ma na celu reintegrację rodziny poprzez wsparcie w rozwiązaniu problemu przemocy z poszanowaniem prawa rodziny do samostanowienia.

12. POPŻ

Po raz pierwszy OPS uczestniczył w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Wydano dla 447 osób skierowania. Wydano 21 522,25 ton żywności.

13. Perspektywy rozwoju i potrzeby Ośrodka Pomocy Społecznej Jarocin

1. W roku 2019r. pracownicy OPS korzystali ze szkoleń finansowanych przez Regionalny Ośrodek polityki Społecznej, organizacje, firmy szkoleniowe.

29.03.2019	Niebieska karta –problemy i wątpliwości
15.04.2019	Prawo pracy w Ośrodku Pomocy Społecznej
30.05.2019	Planowane zmiany w 500+ oraz najczęstsze problematyczne przypadki występujące w praktyce.
06.06.2019	500+
29.08.2019	Ustawa o pomocy społecznej – nowelizacja - aktualne problemy.
16.09.2019	Ustawa o pomocy społecznej –nowelizacja z dnia 19 lipca 2019r.
17.10.2019	Świadczenia rodzinne – aktualne problemy
30.10.2019	Skuteczna realizacja procedury „Niebieskiej karty”
16.12.2019	Przemoc w rodzinie;kryzysy i sposoby ich przezwyciężania oraz komunikacja interpersonalna.

Ciągłe doksztalcanie konieczne jest do rzetelnego realizowania zadań, wykształcenie umiejętności przydatnych w pracy socjalnej, zwiększenie efektywności pomagania oraz tworzenie specyficznych sposobów form i metod pomocy klientom OPS.

13.Potrzeby.

1. Ośrodek Pomocy Społecznej widzi potrzebę dalszej realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD 2014 – 2020, która polega na dostarczaniu bezpłatnej żywności osobom najbardziej potrzebującym. Kryterium dochodowe wynosi 200% tj. osoby samotnie gospodarujące - 1402,00 zł - osoby w rodzinie 1056,00 zł

2. Zatrudnienie asystenta rodziny na umowę o pracę. Zatrudnienie asystenta jest niezbędne do pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i dzięki asystentowi możliwe jest objęcie rodzin długoterminowym wsparciem. W związku z powyższym potrzeba jest na zwiększenie środków na zatrudnienie asystenta rodziny w ramach umowy o pracę. Zgodnie z ustawą o wspieraniu i pieczy zastępczej art.247 ust 1. Minister właściwy do spraw rodziny wprowadzi program na dofinansowanie w okresie 11 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zadań własnych gminy i powiatu z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej, w szczególności na pokrycie części wydatków związanych z powołaniem asystentów rodziny, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz prowadzeniem szkoleń, dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Program jest finansowany dotacją celową z budżetu państwa.

b).Wysokość dotacji z budżetu państwa na realizację programu będzie określana na kolejne lata w ustawie budżetowej na dany rok.

Do roku 2022 Minister będzie udzielał dofinansowania na zatrudnienie asystenta.

3. Konieczne jest także zabezpieczenie funduszy na współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej czy w placówkach całodobowych wymienionych w art. 176 ust 5 w przypadku skierowania dziecka do w/w pieczy zastępczej przez sąd.
4. W Gminie Jarocin nie ma mieszkań chronionych. Na dzień dzisiejszy nie występuje takie zapotrzebowanie na mieszkania chronione. Jednakże w zasobach gminy jest jedno mieszkanie wolne, które należałoby „zarezerwować” na ten cel.
5. Należy zabezpieczyć środki w budżecie na wybudowanie podjazdu przy budynku OPS.
6. Zabezpieczenie środków na zatrudnienie pracownika socjalnego.
7. Zwiększenie środków na odpłatność w Domach Pomocy Społecznej.
8. Konieczność zapewnienia ciągłości dotyczącej objęcia dożywianiem dzieci w oddziałach przedszkolnych.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Jarocinie
Kam
mgr Katarzyna Pawłowska

